

İşletme bünyesinde satış için bulunan ticari emtianın işletme faaliyetlerinde kullanılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	88031814-VUK-15-06-102
Tarih	24.07.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

HATAY VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Müdürlüğü

Sayı : 88031814-VUK-15-06-102

24/07/2013

Konu : İşletme bünyesinde satış için bulunan ticari emtianın işletme faaliyetlerinde kullanılması

İlgide kayıtlı dilekçenizden; Başkanlığımıza bağlı ... T.C. kimlik numaralı mükellefi olarak inşaat malzemeleri satışı ve bina inşaatı müteahhitliği faaliyetinde bulunduğunuz, işyerinizde satışını yaptığınız malzemelerden yapmakta olduğunuz inşaatlara malzeme gönderdiğiniz ve ticarethanenize kayıtlı iş makinası ile bahsi geçen inşaatlarınızda hafriyat ve taşıma işi yaptığınız durumlarda belge düzeninin nasıl olması gerektiği, belge kesilmesi durumunda bunun Ba ve Bs formları ile bildirilip bildirilmeyeceği ile bu işlemlerin muhasebe kayıtlarınıza alınış şekli konusunda bilgi talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi bulunduğu, aynı kanunun 2/1 inci maddesinde de, teslimin bir mal üzerindeki tasarruf

hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce alıcıya veya onun adına hareket edenlere devredilmesi olarak tanımlanmış, 3/a maddesinde de vergiye tabi malların her ne surette olursa olsun vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi teslim hükmünde sayılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230'uncu maddesinin 5 numaralı bendinde "Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.)

Malın, bir mükellefin birden çok işyerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231'inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz." hükmü yer almaktadır.

Bu hükümden de anlaşılacağı üzere, satışa sunulan mal hareketinin izlenmesi için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması gerekmektedir.

Buna göre, işletmenizin ticari faaliyetiyle ilgili stoklarında bulunan emtianın, işletmenize ait yapılmakta olan inşaatlarınızda kullanılmak üzere sevk edilmesi halinde bu işlemin sevk irsaliyesine bağlanması gerekmekte olup, fatura düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Stoklarınızda bulunan bahse konu emtianın inşaatlarınızda sarf edilmesi halinde ise, emtiaların maliyet bedeliyle stoklardan çıkarılarak, yapılmakta olan inşaatların maliyet bedeline dahil edilmesi gerekmektedir. İşletmeye kayıtlı iş makinelerinin bahsi geçen inşaatlarda kullanılması halinde ise bu iş makinelerinin amortismanlarından ve giderlerinden, inşaat işinde kullanıldıkları süreye isabet eden tutarların doğrudan gider olarak dikkate alınmaması ve yapılmakta olan inşaatların maliyetine dahil edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 350, 362 ve 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri hususunda yükümlölükleri bulunmaktadır.

Söz konusu yükümlülüğün, 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin konusunu oluşturmakta olup, 1.2.1. bölümünde "Bildirim mecburiyeti bulunan mükelleflerce, belirlenen hadler çerçevesinde yapılan her türlü mal ve/veya hizmet alış ve satışları, bunlara ilişkin belgenin türüne (Fatura, irsaliyeli fatura, serbest meslek makbuzu, müstahsil makbuzu, gider pusulası, akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihaz fişi, sigorta komisyon gider belgesi ve yolcu bileti gibi) bakılmaksızın Ba-Bs bildirim formlarına dahil edilecektir." açıklamasına yer verilmiştir.

Aynı tebliğin, 1.2.2. bölümünde ise mükelleflerin 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerine ilişkin mal ve/veya hizmet alışları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak haddin 5.000 TL olarak yeniden belirlendiği, buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alışlarının "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışlarının ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" nun Tablo II alanında bildirileceği açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan açıklamalara göre, şirketiniz adına düzenlenen belgelerin Ba bildirim formu ile şirketiniz tarafından düzenlenen belgelerin ise Bs bildirim formu ile 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde bildirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, söz konusu işlemlere ait muhasebe kayıtlarının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılması gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026